

יום ב', כ"ב בחשוון תשס"ג (28 באוקטובר)

עם הדבק, בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם. אבא קובנר, 1978

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!" [תהלים קי"ח 24]

היום, לפני שלוש שנים בדיוק, התחיל "הדף היומי לתולדותנו" להופיע במהדורה הממוחשבת שלו. יום הולדת שמח!

לרגל שמחה זו, התחלנו לפני שנה מדור חדש ב"דף היומי" שלנו – "מסע האלף-ביתי", בו אנו מגלים את עולם האותיות – כל אחת לפי התור שלה – פעם בחודש, בדף של ה-22 של כל חודש או ביום הקרוב אליו שבו הדף מופיע. היום אנחנו מגיעים לאות:

ל – השם **למד** של אות זו נגזר מן השרש **ל,מ,ד** שמתייחס הן ללימוד אחרים והן ללמידה עצמית. האדם חייב ללמד לאחרים את רצון הא-ל ואת תורתו, אך אין הוא יכול לעשות כך, אלא אם כן למד הוא עצמו תחילה ורכש את ידיעת התורה. עובדת היותה של הלמד – **ללמוד וללמד** – האות הגבוהה ביותר באלף-בית, מרמזת לכך שיכולת זו היא הכישרון הנעלה ביותר של האדם! תפישתו השכלית היא מתנה נשגבה מאת ה', ובאמצעותה יכול הוא להגיע להשגת האלוקות והקדושה, ולהשרות רוחניות על הזולת.

'מדרש אותיות של רבי עקיבא' מפרש את השם **למד**, כראשי תיבות של המילים – **לב מבין דעת**. המטרה של לימוד התורה היא להחדיר אותה אל תוך לב האדם. לימוד אמיתי חודר אל ה**לב** ונחקק בו, ככתוב בתורה: "**והיו הדברים האלה ... על לבבך...**" [דברים ו' 6] ה-**ל** מייצגת את הלב בדרך נוספת. כשם שהלב הוא מרכז הגוף, כך ניצבת ה**למד** במרכז האלף-בית, וכשם שהלב מקיים את הגוף, כך מקיים לימוד מעומק הלב את הנשמה.

בתקופת התנ"ך, הורה ה' לבני ישראל את דברו מפי הנביאים. לימוד נבואי זה איפשר לבריות להבין את מהלך ההיסטוריה, ולראותה כביטוי של רצון ה'. ללא נבואה, על האדם לחפש בכוחות עצמו את יד ה' המכוונת את המאורעות, שכן אחד מיסודות האמונה הוא להאמין שה' משגיח תמיד על העולם. במשמע זה, ה' הוא בבחינת **מורה**, הממחיש לאדם את המוטל עליו, באמצעות אירועים שונים. רעיון זה מרומז באות **ל** הרבתי שבמילים: "**ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' אלוקי אבותם אשר כרת עמם בהוציאו אותם מארץ מצרים. ... ויתשם ה' מעל אדמתם באף ובחימה ובקצף גדול, וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה.**" [דברים כ"ט 24,27] למד רבתי זו מרמזת ל**מורה העליון** המשגיח על תלמידיו, מדריך ומלמד אותם - לעתים ברוך וברחמים, ולעתים ביד קשה. גם כאשר עם ישראל מתנסה במבחן מר וכאוב, כמו הגולה, עליו לדעת שמבחן זה משרת מטרה חינוכית. מטרת הסבל והיסורים היא לרומם את ישראל ולעודדם לשנות את דרכם הרעה ולשוב אל ה'. למעשה, מרמזת ה**למד** הגדולה לעם היהודי שאורך הגלות תלוי בו, שכן הגלות לא תסתיים עד שילמדו בני ישראל את הלקח המופק ממנה. הרב הירש מוסיף ואומר, שבכל מקום בו תמצא יהודים, הרחק מארץ מולדתם, עליך לדעת שלא הגיעו לשם במקרה. הקב"ה, המכוון את מהלך ההיסטוריה, "**השליכם**" לשם, כדי ללמד את האומות את האמונה בא-ל אחד.

[עולם האותיות]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכונניה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9] מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל